

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گنج دانش

باید ببینید

دکتر بابک اعتمادی

Treasury of Knowledge

Must-See

Bobak Etemadi

۱۵۵۶۸۰۱

Treasury of Knowledge

www.pakhshepayam.ir

گنج دانش

Must-See

باید ببینید

Author : Bobak Etemadi

Editor | Mahsa Etemadi

This work is first published in Tehran, Iran in 2016 by Payam E Ketab Publication
No.4, Apt# 5, Mehdizadeh Alley, South Kargar St., Enghelab Sq.
Tel: +98(0)2166568060, +98(0)2166568050 Postal Code: 1313954587

Bobak Etemadi asserts his moral right to be identified as the author of this work.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the author. Printed and bound in Tehran, Iran

- We welcome your comments and suggestions about this work. Please write to us at: info@pakhshepayam.ir
- See other works of this author at the back of the book
- If you would like to order any of our hardcover Collector's Edition books, you may order online at: www.pakhshepayam.ir

• ISBN: 978-600-7650-23-3

• Price: 250000 IRR

نویسنده : بابک اعتمادی

ویراستار
طراحان گرافیک
مهدی فیروزخانی، راضیه تاجی زادگان، یاشار لطیف پور، مرضیه تاجی زادگان، سید مهدی نوایی قوام آبادی
طرح بندی
اصلاح تصاویر
حروف چین
طراح جلد
ناظر چاپ
مشاور
دیگر همکاران
چاپ اول
شمارگان
چاپ
لیتوگرافی
صحافی
قیمت
ناشر
دفتر نشر
شابک

مهسا اعتمادی
مهدی فیروزخانی، راضیه تاجی زادگان، یاشار لطیف پور، مرضیه تاجی زادگان، سید مهدی نوایی قوام آبادی
خداداد رضوانی، جاوید محسن زاده، احمد رضا بهمنی
هرمز کاکازاده، منوچهر امینی، زهرا هوشیار، احسان آبیگینه
امید محمدزاده، اشکال حیدر بی، علیرضا بهمنی اصل
یوسف بابایی درویش
مهدی فیروزخانی
راضیه تاجی زادگان
علی غفاری، عشرت گل بازی کلاوسر، به ماخر بهار ۱۳۹۵
۲۵۰۰ جلد
چهار گل
طرح نفیس
رادی
۲۵۰۰۰ تومان
انتشارات پیام کتاب
میدان انقلاب، خ کارگر جنوبی، کوچه مهدی زاده، پلاک ۴ واحد ۵
کد پستی: ۱۳۱۳۹۵۴۵۸۷ - تلفن: ۶۶۵۶۸۰۶۰ - ۶۶۵۶۸۰۵۰
۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۰-۲۳-۳

این اثر، مشمول قانون حمایت حقوق مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. تکثیر تمام و یا قسمتی از این اثر به هر شکل ممنوع می باشد و پیگرد قانونی دارد.

| CIP (Cataloging in Publication) |

National Library and Archives of I.R Iran

www.nlai.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

| فیبا (فهرست نویسی پیش از انتشار) |

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

Main Entry	: Etemadi, Bobak, 19۶۸-
Title Proper and Creator	: Must-See/ Writer: Bobak Etemadi, Editor: Mahsa Etemadi.
Published	: Tehran: Payam E Ketab Pub, 2016.
Physical Description	: 120 P.: illustrated (in color); 22×29 cm.
Monographic Series	: Treasury of Knowledge.
ISBN	: 978-600-7650-23-3
Cataloging Source	: FIPA (: National Library of Iran's CIP)
Note	: Includes bibliographical references p.118.
Subject	: Encyclopedias and dictionaries for children and young adults
Subject	: General knowledge -- Children's and young adult literature
Subject	: Historic sites -- Children's and young adult literature
Subject	: Geography -- Children's and young adult literature
Added Entry	: Etemadi, Mahsa, 1978- --Editor
Library of Congress Classification (LCC)	: AG36۲۰۶۲-2 1395
Dewey Decimal Classification (DDC)	: [ج]039
National Bibliographic Agency Control Number	: 4114836

سرشناسه	: اعتمادی، بابک، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: باید ببینید/ نویسنده بابک اعتمادی؛ ویراستار مهسا اعتمادی.
مشخصات نشر	: تهران: پیام کتاب، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.: مصور (رنگی): ۲۲×۲۹ س.م.
فروست	: گنج دانش
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۵۰-۲۳-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۷.
موضوع	: دایره المعارف و واژه نامه های کودکان و نوجوانان
موضوع	: اطلاعات عمومی -- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: آثار تاریخی -- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: جغرافیا -- ادبیات کودکان و نوجوانان
شناسه افزوده	: اعتمادی، مهسا، ۱۳۵۷ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۲۰۶۲/الف AG36۲۰۶۲
رده بندی دیویی	: [ج]۰۳۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۱۴۸۳۶

دیبچه‌نویسنده |

▲ دانشنامه و پیشینه آن

دانشنامه یا دائرةالمعارف یک کتاب مرجع است که دانستنی‌ها و مفاهیم یک یا چند رشته از دانش‌های بشری را در خود دارد و به عبارتی مجموعه‌ای از دانش‌هاست و تنظیم آن معمولاً الفبایی و یا موضوعی-الفبایی است. هدف دائرةالمعارف‌های عمومی همه‌فهم کردن دانش در مقوله‌های مختلف است.

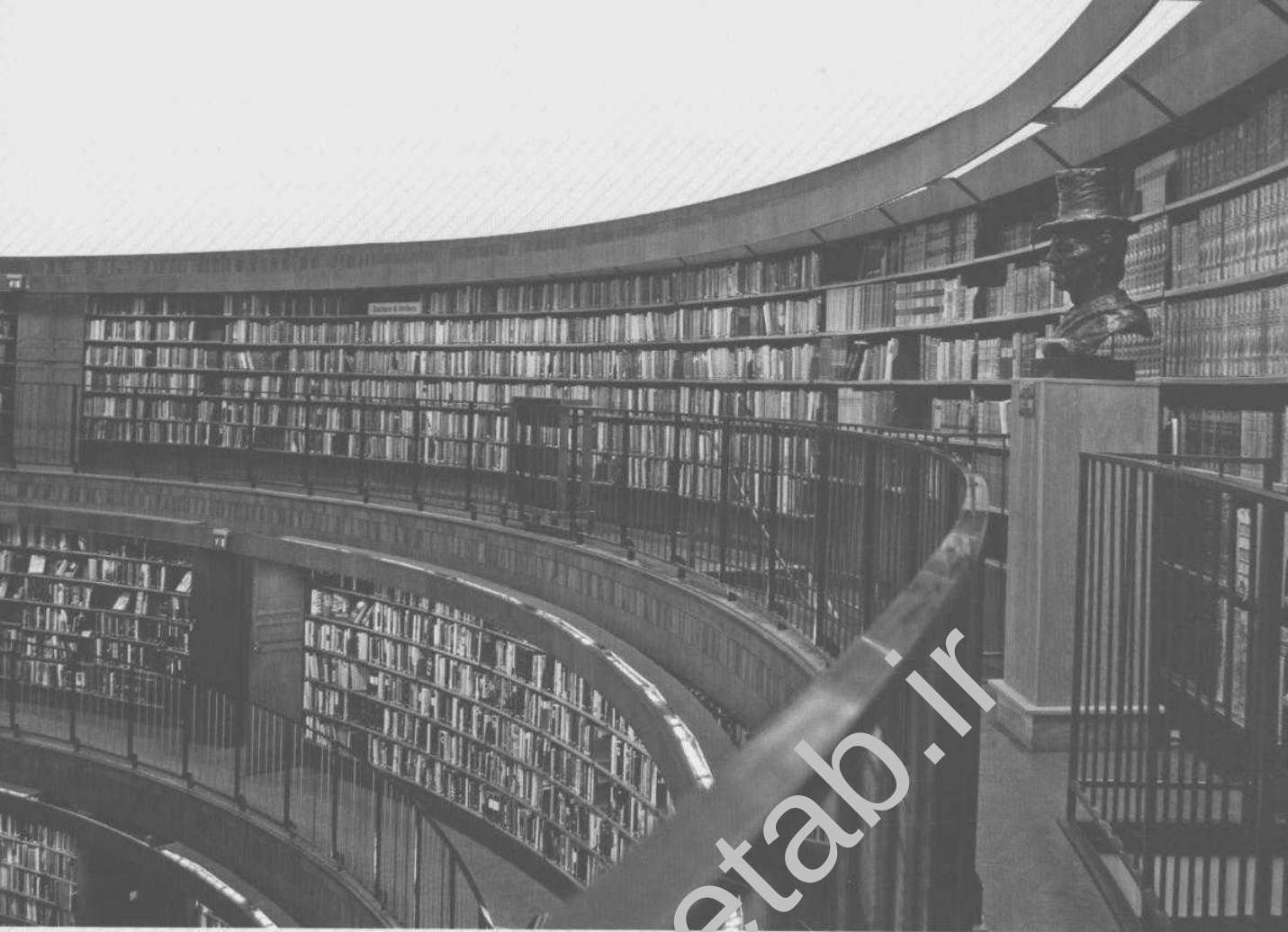
تفاوت دانشنامه با لغت، همه با دیکشنری در این است که مداخل لغت‌نامه تنها از لحاظ زبانی مورد بررسی قرار می‌گیرند و از لحاظ مفهوم، تلفظ، کاربرد، ریشه و غیره معرفی می‌شوند؛ درحالی‌که در یک دانشنامه توضیحات چندپاراگرافی و یا حتی چندصفحه‌ای در مورد یک مداخل داده می‌شود.

دائرةالمعارف نویسی پیشینه‌ای بسیار طولانی دارد. بسیاری نقش مشرق زمین را در این زمینه طولانی‌تر از غرب می‌دانند و بسیاری نیز ارسطو را نخستین کسی می‌دانند که اقدام به گردآوری مجموعه اطلاعات دانش بشری کرده است.

از گردایه‌های نوشتاری معروف جهان می‌توان دانشنامه چینی دریای ژاد، دانشنامه بزرگ شوروی، دائرةالمعارف عربی عیون الاخبار، دانشنامه دینکرت به زبان پهلوی، دائرةالمعارف فارسی جامع‌العلوم، دانشنامه‌های بریتانیکا به زبان انگلیسی و لاروس (فرهنگنامه بزرگ فرانسه) را نام برد.

پس از انقلاب اسلامی با توجه به پیشینه درخشان فرهنگ و مدن ایران و اسلام و با توجه به ناکافی بودن دائرةالمعارف‌های موجود و ضرورت زمانی و همچنین نیاز به تلاش برای شناساندن این فرهنگ عظیم به پویندگان علم و معرفت، به‌ویژه جوانان، ضرورت تدوین و تألیف فرهنگنامه‌هایی با اصول و ضوابط دقیق علمی بیش از پیش احساس می‌شود.

■ معرفی مجموعه

مجموعه گنج دانش حاصل سال‌ها تلاش و تحقیق شبانه‌روزی در دست‌های مختلف علوم است و دانشنامه‌ای ۴۰ جلدی مختص کودکان و نوجوانان حاصل کار است. شاید بتوان بدون اغراق گفت که تولید این سری از فرهنگنامه‌ها برای اولین بار به این وسعت و در این حیطه موضوعی وسیع در ایران اتفاق افتاده است. استقبال و اعتماد دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان از مجلدات اولیه گنج دانش، ما را بر آن داشت تا با تجربه‌ای که اکنون همراه تلاش و پشتکار ما شده است سلسله دانشنامه‌هایی را تحت همان عنوان منتشر کنیم.

هرچند تعداد زیادی کتاب با هدف تهیه متون آموزشی برای نوجوانان در گذشته هم به بازار رسیده است؛ تفاوت این سری از کتب با دیگر مجموعه‌ها در این است که مطالب علمی این مجموعه متناسب با نیازهای دانش‌آموزان ایرانی تدوین شده است و با تلاش وافر به صورت کاملاً بومی تبدیل شده است.

تنها با ورق زدن چند صفحه اول از هر مجلد خواهید دانست که با مجموعه‌ای بسیار متفاوت با آنچه تا به امروز به‌عنوان دانشنامه دیده‌اید روبرو هستید. برنامه‌ریزی صحیح مراحل پژوهشگری و مقاله‌نویسی در ابعاد محتوایی، ساختاری و نگارشی، برنامه‌ریزی همه‌جانبه در خصوص اصلاح زیرساخت‌های آموزشی، این اثر را از آثار مشابه خود متمایز می‌سازد. ارائه مطالب به‌صورت کوتاه و خواندنی و توضیح آن در حد ضرورت است و از حاشیه‌روی پرهیز شده است و این مهم به‌گونه‌ای است که تبیین مطالب به حدی باشد که مقصود برای خواننده روشن شده و درعین حال این خلاصه‌گویی منجر به ابهام و ابهام نشود.

هدف اصلی مجموعه کتاب‌های «گنج دانش» در این بوده که مرجعی موثق و در برگیرنده عناوین پایه باشد. فصل‌ها و مداخلی گوناگون همچون علم و تکنولوژی، زندگی ماقبل تاریخ، عناصر تشکیل دهنده جهان، گرما، بازیافت، رادیواکتیویته، زندگی‌نامه شخصیت‌های مشهور، موجودات زنده تک‌سلولی، صدا، واقعه ۱۱ سپتامبر، هنر، تجارت، جغرافیا، تاریخ، ادبیات، فلسفه، مذهب، سیاست، فرهنگ، علوم، ورزش و ابزار آلات موسیقی و غیره به همراه مجموعه‌ها، فهرست‌ها، نمودارها، نقشه‌ها، پرچم‌ها، توالی حقایق و ترتیب رخداد زمانی در کنار تصاویری با گرافیک ابداعی به خواننده هدیه می‌شود.

حتی در عصر اینترنت یک مجموعه دایره المعارف کاغذی، شأن و عمق بیشتری به کتابخانه شما می‌دهد، در نتیجه حس اقبال بیشتری در کار با کتب غیر دیجیتال به دست می‌آورید. ورق زدن کتاب، جذابیت منحصر به فردی دارد و شما کتاب را به تمامیت آن حس می‌کنید. جستجو در آن، چشم را همانند جستجو در صفحه مانیتور خسته نمی‌کند. همچنین شما در هنگام جستجوی کلمات در یک کتاب کاغذی، اطلاعات دیگری نیز به چشم‌تان می‌آید که باعث یادگیری مضاعف‌تان خواهد شد و روزه‌های جدیدی را برایتان باز می‌کند.

هنروری چاپ نفیس این کتاب‌ها بر روی صفحات گلاسه و جلد سخت، این مجموعه را به صورت یک شیء با ارزش جهت هدیه، نگهداری و یا افزودن به گنجینه کتابخانه منزل مناسب کرده و اعتبار غیر قابل تردیدی به آن می‌دهد و در حقیقت یک سرمایه‌گذاری است که نسل‌ها ادامه پیدا خواهد کرد.

روش کار

روش تهیه این مجموعه به بدین گونه بوده است که در ابتدا گروه‌های مشخصی از مطالب در زمینه‌های گوناگون علاوه بر اینترنت با استفاده از کتاب‌های مرجع و نشریات معتبری که در کتابخانه‌ها نگهداری می‌شوند، انتخاب و طبقه‌بندی شدند. این داده‌ها با مراجعه به هزاران منبع مرجع جمع‌آوری و سپس صحت نقل مطالب و برداشت از مآخذ و ارجاعات دقیقاً بررسی شده است. در همین راستا، بهره‌گیری از اندیشه روش آماری برای به‌منظور تکمیل اطلاعات غیر موجود یا متناقض از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد.

سپس صورت‌نامه عناوین روز مرتبط با آن به دست ابتکاری انتخاب گردید و پاراگراف‌های کوتاهی در مورد هر موضوع از منابع گوناگون تحقیق، گردآوری و ترجمه شد؛ بدین گونه در ابتدا تعریفی از موضوع به صورت مختصر ارائه می‌دهند سپس کاربرد و بسط آن موضوع با اتکا به کار دانشمندان ایرانی و سایر ارباب آن با موضوعات دیگر ذکر شده است.

دشواری گردآوری مطالب تنها در دقت نظر لازم برای ترسیم آن‌ها خلاصه نمی‌شد، بلکه نیاز بود تا حد امکان اطلاعات گردآوری شده جذاب، کوتاه و خواندنی باشند و تلاش این‌جانب بر آن بوده است که اطلاعات ارائه شده درباره ایران در تمامی زمینه‌ها بکر و تازه باشند.

فکر تألیف دایره‌المعارف برای خوانندگان کودک، نوجوان و جوان فکر تازه‌ای نیست. چنین کتاب‌هایی در جهان پیشینه‌ای طولانی دارند؛ اما این کار در ایران سابقه چندانی ندارد و در برخی دانشنامه‌های قدیمی تهیه‌شده در کشور برای سنین پایین هیچ‌یک از اصول و معیارهای دایره‌المعارف‌نویسی، به‌ویژه معیارهای خاص دایره‌المعارف کودکان، رعایت نشده است. این رویداد، نیاز به نگارش کتابی را می‌رساند که به مسائل این سنین حساس پاسخ دهد؛ بنابراین مجموعه گنج دانش خطمشی ویژه‌ای دارد و اهداف خود را در این زمینه پی می‌گیرد.

هرچند در گذشته فرهنگنامه‌ها به نحوی تدوین می‌شدند که نوجوانان قادر به استفاده از آن‌ها نبودند اما امروزه فرهنگنامه‌های مربوط به نوجوانان بخش بزرگی از بازار کتاب را به خود اختصاص داده است. یکی از علل استقبال از چاپ این کتب جای خالی چنین کتاب‌هایی در بازار کتاب ایران است. این فرهنگنامه‌ها در صورتی که به‌درستی تدوین‌شده باشند قادر به راهنمایی کودک در یافتن راه صحیح به‌سوی آینده او هستند.

هر کودک نیازمند کتابی پاسخگو به علائق خود و همچنین سؤالاتی که ذهنش را مشغول کرده است، می‌باشد. سؤالاتی همانند این که چطور چیزی ساخته‌شده، گیاهان چگونه رشد می‌کنند، چرا خورشید می‌درخشد، بدن انسان چگونه کار می‌کند، در گذشته چه اتفاقاتی روی داده است و تفاوت کشورها با یکدیگر چیست، باعث برانگیختن کنجکاوی خردسالان شده و تنها مرجعی مختص آنان همراه با محتوای مقتضی و مفاهیم قابل فهم جوابگوی آنان است.

این مجموعه به‌صورت خاص برای کودکان و نوجوانان تهیه و تدوین‌شده است. این مجموعه نرنگی که بارها و بارها کودکان به آن مراجعه می‌کنند، یک مرجع ضروری برای دانشمندان خردسال ما به‌حساب می‌آید؛ اما مطالب مطرح‌شده در مجموعه به‌گونه‌ای است که حتی بزرگسالان نیز از مطالعه آن لذت واهت برد و بسیاری از اطلاعات را جالب خواهند یافت.

درواقع دانش‌وزار که مخاطبان اصلی این مجموعه هستند می‌توانند با مطالعه این مجموعه در هر بخش با مطالب جدیدی آشنا شوند که این امر در درجه نخست آن‌ها را در آثیری مطالب تحصیلی مربوطه یاری می‌کند؛ دوم آنکه کودکان و نوجوانان با مطالعه این مجموعه به بی‌کرانگی علم پی برده و به تحقیق و تفحص در زمینه دل‌خواه خود تشویق می‌گردند؛ سوم آنکه با مطالعه این مجموعه آنان قادر خواهند بود با زمینه‌های مختلف دانش آشنا شوند و بدین‌وسیله استعداد و علاقه خود را در یک رشته خاص بیابند و نتیجه آنکه راهی صحیح را برای آینده خود انتخاب نمایند. اگر کودکان به‌طور مناسب ترغیب شده باشند، این عطش ذهن استدلالی و نکته‌سنج نسبت به دانش باعث یک جریان پایدار درک و کشف می‌شود.

ادبیات مجموعه

زبان به‌کاررفته در نوشته‌ها می‌بایست برای نوجوانان گیرا و درعین‌حال غیرتخصصی باشد؛ درنتیجه ادبیات این مجموعه نسبتاً پایه است، بدین‌گونه که نه فنی است و نه از لحاظ ادبی سنگین. برای رسیدن به این منظور نوشته‌های فارسی به لحاظ زبانی بارها ویرایش و تصحیح‌شده است.

این اثر عمدتاً برای دانش‌آموزان نگارش شده است و تلاش بسیاری صورت گرفته که متن کتاب برای گروه‌های سنی متفاوت قابل استفاده باشد و ساختار ساده و به‌روز بودن این مجموعه، آن را یکی از خواندنی‌ترین مراجع زبان فارسی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها می‌سازد. بعلاوه توضیح زنده متون، شوق یادگیری در کودکان را به وجود می‌آورد.

چرا مصور؟

تصاویر کمک شایانی در انتقال مفاهیم کتاب به نوجوانان می‌کنند؛ بنابراین، تصاویر در سری گنج دانش نقش به سزایی دارند و بنا بر آن دارند که خوانندگان جوان ما مفاهیم را به صورت موجز و شفاف و در عین حال به صورت جذاب همراه با تصاویری گیرا و نمودارهای غنی درک نمایند.

از این رو بخش عظیمی از این مجموعه را عکس‌ها تشکیل می‌دهند. هدف اصلی این مجموعه آن بوده است که نوشته‌ها با به کارگیری آرایش تصاویر، با بهره‌برداری از تکنیک‌ها و مهارت‌های فکری و عملی لازم جهت تصویرگری چیره‌دستانه، قابل فهم و محسوس شوند تا بتوان دانشمندانی کوچک را پرورش داد که امید همه ما در آینده باشند.

از طرفی در تلاش خود برای بومی کردن مجموعه‌های گنج دانش، به روشی نوین از تصاویر مناسب فرهنگ کشور خود استفاده کرده‌ایم. بدان معنا که علاوه بر استفاده از تحقیقات بومی، تصاویر نیز بومی‌سازی شده‌اند.

همگام با مدرسه

امروزه بسیاری از نوجوانان در فرهنگنامه‌ها برای انجام تکالیف مدرسه و انجام تحقیق و تفحص در زمینه دلخواه خود استفاده می‌کنند. به دلیل اینکه این مجموعه منبع مناسبی برای تحقیق و تکالیف مدرسه علاوه بر افزودن به دانش عمومی کودکان محسوب می‌شود. نحوه تدوین این کتاب به روشی است که نوجوانان می‌توانند با جستجو در مقالاتی که به صورت مستقیم با برنامه درسی مدارس هماهنگ است، موضوعاتی را برای ارائه در سر کلاس به آموزگار خود پیشنهاد دهند و ایده‌های جذاب برای فعالیت‌ها، آزمون‌ها، پروژه‌ها و تراشه‌های مناسب تولید نمایند. به این طریق دانش آموز می‌تواند به روشی مشارکتی و با علاقه بیشتری به تحصیل ادامه دهد.

این سری فرهنگنامه‌های تصویری عناوین آموزشی پایه مدرسه، هئانند زیست‌شناسی، شیمی، فیزیک و علوم اجتماعی را دربر می‌گیرد و جهان علم را به گونه‌ای هیجان‌انگیز و زنده پیش‌روان موزان معرفی می‌کند.

ترجمه صرف اثرهای خارجی هویت ایرانی ندارد و پاسخشگوی نیاز خواننده کودک و نوجوان ایرانی به‌ویژه در دوران تحولات شگرف اجتماعی، علمی و فرهنگی در ایران و جهان نیست. در نتیجه همسنگ کردن آن کتب با نیاز جوانان ایرانی و نیازهای فعلی جامعه علمی ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بومی‌سازی علم به معنای منطبق کردن علوم وارداتی از غرب با بوم، زبان، فرهنگ، تمدن و آیین یک جامعه است. آنچه در رابطه با بسیاری از علوم در جامعه ما و برخی دیگر از جوامع در حال توسعه اتفاق افتاده، واردات صرف و برداشتی مقلدانه از غرب است. برخی از متفکران دنیای عرب از حذف مسلمانان اندیشمند و اختراعات و اکتشافات آن‌ها در تاریخ علم سخن به میان آورده‌اند. سوءتعبیرها و درک‌های نادرست درباره ماهیت اسلام و همین‌طور بی‌اعتنایی به فرهنگ و تمدن اسلامی، حتی در دایره‌المعارف‌ها و کتاب‌هایی که مخاطبان آن‌ها نوجوانان و دانش‌آموزان هستند به‌وضوح دیده می‌شود.

بومی‌سازی این مجموعه بدان معناست که، خلال توضیح مفاهیم آن به فراخور هر بخش، اطلاعاتی درباره تاریخ، فرهنگ و دانش ایران باستان، ایران پس از اسلام، ایران معاصر در دل مفاهیم اصلی دانشنامه‌ای به‌صورت هنرمندانه ذکر شده است که این مهم مطالب کتاب را گیراتر می‌سازد.

از حقوق کودکان و نوجوانان ایرانی به شمار می‌آید که درک درستی از تاریخ کشور و اطلاعات بومی آن داشته باشند. از جمله این اطلاعات بومی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

معرفی دستاوردهای دانشگاه‌های برتر ایران، ذکر توانایی‌های دانشجویان و پژوهشگران ایرانی، آشنایی با تاریخچه علوم در ایران، کاربردهای بومی علوم در عرصه‌های صنعت، و پزشکی، تولیدات داخلی، معرفی انجمن‌ها، پژوهشگاه‌ها، ستادها و سامانه‌های داخل کشور، اطلاعاتی ارزنده از فعالیتهای انجمن‌ها، انشمنان و فرهیختگان قدیم و معاصر ایران و نقش آنان در توسعه دانش بشری، آینده شغلی و آموزشی در کشور و رسمایی‌های لازم جهت انتخاب رشته، معرفی طبیعت، جغرافیا، گیاهان و جانوران ایران و آگاهی از تنوع زیستی و طبیعی منحصر به فرد ایران، مقالاتی در مورد جنبه‌های مختلف تاریخ، فرهنگ، رسوم و اساطیر ایران و اسلام متناسب با هر بخش، ارائه اطلاعات مربوط به اختراعات، اکتشافات و دستاوردهای علمی ایرانیان در تمامی زمینه‌های دانش از زمان باستان تاکنون، گنجینه‌ای برای آشنایی با تنوع زیستی، فرهنگی و علمی ایران زمین، ارائه مفاهیم، اصطلاحات، اعلام و اماکن جغرافیایی جهان اسلام و هزاران مطلب خواندنی و متنوع دیگر درباره ایران و اسلام.

پس از مطالعه این مجموعه به آنچه شکوه و عظمت ایران از دیرباز تاکنون نامیده می‌شود، به نحوی شایسته پی می‌برید. این امکان وجود دارد بسیاری از مطالبی که درباره ایران در این مجموعه می‌خوانید پیش‌تر هرگز نمی‌دانستید. درواقع این امر بر شما آشکار خواهد شد که ایرانیان در بسیاری از اکتشافات و اختراعات طلایه‌دار بوده‌اند و در زمانی بسیار کهن تمدنی درخشان داشته‌اند. آگاهی از برخی مطالب در این زمینه شما را به شگفتی وادار می‌نماید، به‌ویژه مطالبی که به اختراعات ایرانیان باستان بازمی‌گردد. خواندن این مجموعه سبب خواهد شد تا به میراث عظیمی که نیاکانمان برای ما به یادگار گذاشته‌اند با احترام بیشتری بنگریم و از پیشرفت‌های علمی امروزمان نیز آگاه خواهیم شد که امید است انگیزه‌ای شود تا با نیروی بیشتری برای اعتلای میهن خود بکوشیم.

این مجلد، از سری مجلدات جامع ۴۰ جلدی گنج دانش، در حقیقت ترکیبی است از عجایب طبیعی و ساخته دست بشر، مکان‌های مقدس و جاذبه‌های توریستی. منابع غربی سعی دارند این گونه مکان‌های موجود در ایران را کمرنگ جلوه دهند؛ در نتیجه برای رفع این مسئله در خلال مداخل بین‌المللی، عجایب شگفت‌انگیز، مکان‌های مقدس و جاذبه‌های توریستی ایران و اسلام به صورت کاملاً ابتکاری ذکر شده که به بومی‌سازی کتاب، کمک شایانی کرده است. در این کتاب، چیدمان مطالب به صورت الفبایی است که این امر موجب تسهیل جستجوی مطالب شده است. همچنین ارائه معادل انگلیسی عناوین اصلی در ابتدای هر مدخل، جستجوی مطالب را برای خواننده راحت‌تر کرده است. کلیه مطالب این کتاب به همراه تصویری از محل مورد نظر ارائه شده که جذابیت بیشتری به کتاب بخشیده است. مطالب مربوط به مکان‌های مقدس، ابتدا به صورت جغرافیایی، سپس به صورت تاریخی-مذهبی یا داستانی-مذهبی بررسی گردیده است.

توضیحی در مورد اعداد

در این مجموعه برای سهولت در خواندن و زیبایی صوری جملات از «ویرگول رو به پایین» به جای ممیز و به منظور جداسازی اعداد از «ویرگول رو به بالا» استفاده شده است. به طور مثال: ۱۶,۵۰۰ (شانزده هزار و پانصد) و ۱۸,۰۹ (هجده و نه صدم)

منابع و مآخذ

فهرست منابع و مآخذ ذکر شده در این کتاب، شامل نام یک سری کتاب لاتین و فارسی و سایت‌های اینترنتی است که از جمله منابع مهم تألیف این مجموعه محسوب می‌شوند. این منابع جهت تحقیق و ارجاع دانشجویان نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرند.

سخن آخر

در پایان، ضمن تقدیر و تشکر از تلاش کلیه زبان‌کاران که در تهیه این مجموعه یاوران بودند، اذعان می‌دارد، با همه کوشش‌های به عمل آمده، از آنجا که هیچ نگارشی خالی از نقص نیست، امید است استادان محترم، اندیشمندان و دانشجویان عزیز ما را جهت تکمیل و تنظیم بهینه و مجدد این نوشتار یاری رسانند و نظرهای عالمانه و سنجشگری سازند خود را جهت رسیدن به متنی مطلوب و حتی المقدور جامع و کم نقص ابراز نمایند تا اگر حسن ظن دانش پژوهان به این اثر تجدید چاپ آن را اقتضای نیاز، در صورت امکان، به تکمیل و تنقیح آن دست زنیم. پیشاپیش از عزیزانی که این موارد را متذکر شده و ما را در بهبود، تکمیل و تصحیح اطلاعات یاری رسانند، تشکر می‌نماییم.

امید است این مجموعه بتواند گامی هرچند کوچک در خدمت به جامعه تعلیم و تربیت کشور بردارد.

والسلام

دکتر بابک اعتمادی

فهرست مطالب

عناوین	شماره صفحه	عناوین	شماره صفحه	عناوین	شماره صفحه
آبشار دیوساگو	۱۵	باغ جتسمانی	۳۲	جزیره روین	۵۰
آبشار لاتون در گیلان	۱۵	باغ شاهزاده	۳۳	جنگل سنگی	۵۰
آبشارهای نیاگارا	۱۶	باغ عدن	۳۳	جنوبگان	۵۱
آشکده آذرگشنسب	۱۶	باغ مونه	۳۴	چیچن ایتزا	۵۱
آتن	۱۷	برج آزادی	۳۴	حران	۵۲
آرامگاه حافظ	۱۷	برج خلیفه	۳۵	حرم امام حسن (ع)	۵۲
آرامگاه دانیال نبی (ع)	۱۸	برج طغرل	۳۵	حرم امام حسن عسکری (ع)	۵۳
آرامگاه شاه چراغ	۱۸	بنارس	۳۶	حرم امام حسین (ع)	۵۳
آرامگاه شاه نعمت الله ولی	۱۹	بیت لحم	۳۶	حرم امام رضا (ع)	۵۴
آرامگاه فردوسی	۱۹	بئر السبع	۳۷	حرم امام زین العابدین (ع)	۵۴
آسمان خراش های شیکاگو	۲۰	پارک ملی ویرونگا	۳۷	حرم امام علی (ع)	۵۵
آشویتس	۲۰	پاسارگاد	۳۸	حرم امام هادی (ع)	۵۵
آکروپولیس	۲۱	پترا	۳۸	حرم امام محمد جواد (ع)	۵۶
آمازون	۲۱	رستشگاه اشلیم	۳۹	حرم امام موسی کاظم (ع)	۵۶
آپوتایا	۲۲	پرستشگاه رستشگاه سیز	۳۹	حرم حضرت معصومه (س)	۵۷
ارگ و شهر گلی بم	۲۲	پرگامون	۴۰	حرم شاه عبدالعظیم حسنی (ع)	۵۷
اریحا	۲۳	پرل هاربر	۴۰	حمام قاسمی	۵۸
استانبول تاریخی	۲۳	پل بروکلین	۴۱	خانه ابرای سیدنی	۵۸
استون هنج	۲۴	پل موستار	۴۱	خانه قوام	۵۹
اسکارا برای	۲۴	تاج محل	۴۲	خزانه جهانی بدر سوالبارد	۵۹
افسوس	۲۵	تاریخی (شهر دمشق)	۴۳	خطوط نازکا	۶۰
المپیا	۲۵	تاریخی (شهر قاهره)	۴۳	دان	۶۰
الوند	۲۶	تاریخی (شهر کیوتو)	۴۳	دانشگاه ویرجینیا	۶۱
امپراتوری روم	۲۶	تانگاریو	۴۴	دره براون بورگ	۶۱
انقلاب فیلادلفیا	۲۷	تپه تارا	۴۴	دره ایلون	۶۲
انگکور وات	۲۷	تپه های کاهوکیا	۴۵	دره پادشاهان	۶۲
اور	۲۸	تخت جمشید	۴۵	دره کاتماندو	۶۳
اورشلیم	۲۸	تخت سلیمان	۴۶	دریاچه طبریه	۶۳
اولین مکان های مقدس	۲۹	تصلیب عیسی مسیح	۴۶	دژ کردان	۶۴
اهرام جیزه	۲۹	تنگه الدوای	۴۷	دشت لوت	۶۴
ایا صوفیه	۳۰	تیکال	۴۷	دفتر مرکزی سی سی تی وی	۶۵
ایویری	۳۰	تنوتینواکان	۴۸	دلفی	۶۵
بابل	۳۱	جاده ابریشم	۴۸	دیکنز در لندن	۶۶
باداب سورت	۳۱	جزایر گالاپاگوس	۴۹	دیوار بزرگ چین	۶۶
بازار یزد	۳۲	جزیره ایستر	۴۹	دیوار هادریان	۶۷

عناوین	شماره صفحه	عناوین	شماره صفحه	عناوین	شماره صفحه
رشته کوه‌های آرات	۶۷	قلعه شینانسو	۸۶	محله یهودی نشین، ونیز	۱۰۴
رصدخانه سلطنتی	۶۸	قلعه کپ کوست	۸۶	مخفیگاه‌های حضرت داوود (ع)	۱۰۵
رصدخانه لاول	۶۸	قله دماوند	۸۷	مدرسه باوهاوس	۱۰۵
رسانس	۶۹	قنات سگوویا	۸۷	مساجد تیموکتو	۱۰۶
رود اردن	۶۹	کاخ گلستان	۸۸	مسجد امام	۱۰۶
رودخانه هراز در آمل	۷۰	کانال پاناما	۸۸	مسجد جامع قرطبه	۱۰۷
روم	۷۰	کتابخانه بادلیان	۸۹	مسجد جمکران	۱۰۷
روندا	۷۱	کعبه زرتشت	۸۹	مسجد شیخ لطف الله	۱۰۸
ریل‌های کوهستانی هند	۷۱	کفرناحوم	۹۰	معبد طلایی	۱۰۸
ساختمان امپایر استیت	۷۲	کلیسای استفانوس مقدس	۹۰	معبد کنفوسیوس	۱۰۹
سارد	۷۲	کلیسای تادنوس مقدس	۹۱	مکه	۱۰۹
سالزبورگ	۷۳	کلیسای جامع آخن	۹۱	موای	۱۱۰
سانتیاگو د کمپوستلا	۷۳	کلیسای جامع ریمز	۹۲	موهن جو دارو	۱۱۰
سایت‌های زندان استرالیا	۷۴	کلیسای جامع سنت باسیل	۹۲	میدان سرخ	۱۱۱
سپیددشت لرستان	۷۴	کلیسای سن پیترو	۹۳	میدان نقش جهان	۱۱۱
سدوم و گمورا	۷۵	کلیسای مونته سنت مایکل	۹۳	ناصره	۱۱۲
سد هوور	۷۵	کلیسای ریچارد	۹۴	نبرد سنگرهای جنگ جهانی اول	۱۱۲
سرزمین فلسطینی‌ها	۷۶	کلیسای وسه‌مینس	۹۴	نقش رستم	۱۱۳
سن پترزبورگ	۷۶	کلیمانجارو	۹۵	نگب	۱۱۳
سواحل نورماندی	۷۷	کنوسوس	۹۵	نمارستاق	۱۱۴
سیمیرنا (ازمیر)	۷۷	کورینتوس	۹۶	واتیکان	۱۱۴
سی‌وسه‌پل	۷۸	کولوستوم	۹۶	ویا دولوروسا	۱۱۵
شبه‌جزیره سینا	۷۸	کوه زیتون	۹۷	هرم خوفو و مجسمه ابوالهول	۱۱۵
شتو دو فوتنبلو	۷۹	کوه کرمل	۹۷	شتو شت	۱۱۶
شکیم	۷۹	کوه‌های ارسباران	۹۸	هیردیمما	۱۱۶
شهر سوخته	۸۰	کویر مرنجاب	۹۸	منابع لاتین و فارسی	۱۱۷
شهر ممنوعه	۸۰	گرنه کنیون	۹۹		
شهر هنرها و علوم	۸۱	گیلاد	۹۹		
صحرای بزرگ آفریقا	۸۱	لالی بلا	۱۰۰		
طاق بستان	۸۲	لاتسو مدو	۱۰۰		
عای	۸۲	لشکر سفالین	۱۰۱		
عروج عیسی مسیح	۸۳	لیندیسفاران	۱۰۱		
غار آلتامیرا	۸۳	ماجو پیچو	۱۰۲		
فاس	۸۴	ماسادا	۱۰۲		
فیلاولفیا	۸۴	ماکلوان	۱۰۳		
قصر پوتالا	۸۵	محل وقوع شام آخر	۱۰۳		
قلعه ادینبورگ	۸۵	محله بزرگ	۱۰۴		